

Во една од потточките, на предлогот запишан на англиски јазик, е забележано дека не постои македонска националност, туку за нашата националност пишува дека сме граѓани на Република Македонија. Додека, пак, за јазикот стои непозната кратенка МЦДС, што од страна на Владата во текот на партиските разговори било објаснето како техничка грешка!?

■ Пишува: Магдалена АНДОНОВСКА

По долгите преговори меѓу релевантните парламентарни политички партии во земјава, кои се одржуваа под медијаторство на претседателот на Република Македонија, Бранко Црвенковски, како и по неколку часовното разгледување на предлогот од страна на поранешните министри за надворешни работи на земјава, не беше изграден единствен став за најновиот предлог за името. Најмногу забелешки за најновиот предлог на медијаторот меѓу Република Македонија и Република Грција за решавање на спорот за името на нашава земја, Метју Нимиц, имаше лидерот на најголемата опозициона партија ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски, додека поранешните министри за надворешни работи, со исклучок на Александар Димитров, генерално го поддржаа предлогот, оценувајќи го како извонредно добра основа за натамошно договарање. Речиси идентичен став има и премиерот на Република Македонија, Владо Бучковски, кој во неговото обраќање потенцира дека во предлогот постои добра основа за решавање на петнаесетгодишниот спор со нашиот јужен сосед. Сепак, државниот и партискиот консензус изос-

тана, поради бројните забелешки кои, пред сè, политичките партии ги имаа за потточките на овој предлог, чија содржина за целокупната јавност е сè уште непозната.

Најновиот предлог на посредникот од Обединетите нации, Метју Нимиц, од македонска страна не е категорично одбиен, но поради бројните забелешки кои политичките партии ги имаа за него, како и по нивното детално разгледување по партиските центри, најверојатно по една до две седмици, ќе следуваат нови разговори за него, во Кабинетот на шефот на државата, Бранко Црвенковски. За разлика од нас, грчката страна во самиот старт го одби предлогот, како многу неповолен за нив.

Имајќи ги предвид обврските преземени од двете страни, за начинот на кој треба да се води овој процес, државниот врв, односно претседателот на Република Македонија, Бранко Црвенковски, одлучи да не ја соопштува содржината на поднесениот предлог.

За да се изгради и дефинира нашиот став, односно ставот на Република Македонија во однос на поднесениот предлог, а имајќи го предвид исклучителното значење на ова прашање, секако дека е

МАКЕДОН НАЦИОНА

нужно да се направат сите неопходни консултации. Се работи за прашање од највисок национален и државен интерес, и токму затоа државниот врв, не сака јавно да го соопшти најновиот предлог на Нимиц, сè додека за истиот барем делумно не се постигне консензус. Посветеноста на ова прашање, налага да се свика и седница на Собранието на Република Македонија, на која и пратениците би дискутирале за предлогот, и би ги дале своите сугестии, но истовремено на тој начин би ја запознале и македонската јавност, која е неопходно да биде запозната со најновиот предлог за името на нивната држава. Дали Република Македонија ќе го прифати најновиот предлог на медијаторот Метју Нимиц, за решавање на спорот за нашето име со Република Грција, ќе биде дефинитивно јасно наскоро. Засега, информациите говорат дека постои голема шанса предлогот да би-

де прифатен од страна на Република Македонија.

ТРОЈНАТА ФОРМУЛА - САМО ОСНОВА ЗА ПРЕГОВОРИ!

Најновиот предлог на медијаторот за решавање на спорот меѓу Република Македонија и Република Грција за името на нашава земја, Метју Нимиц, според добро информирани извори, ги потврдува информациите на "Македонско сонце", објавени минатата седмица, дека всушност се работи за тројна формула. Имено, како што веќе објавивме, предлогот на Нимиц, кој е испратен до македонскиот државен врв, но и до официјална Атина, како што дознаваме, всушност претставува модифицирана двојна формула со три опции, во кои е содржано уставното име на земјава.

Според првичната варијанта, нашето уставно име Република Македонија ќе биде

РЕЛАЦИЈА НИМИЦ - МКГ

Разрешувањето на овој заплеткан јазол ќе биде познато наскоро, односно по официјалното предавање на одговорот од наша страна. Но, она што од оваа перспектива паѓа в очи е сличноста на предлогот на Меѓународната кризна група за решавање на спорот меѓу Република Македонија и Грција за името, даден пред речиси три години, и најновиот предлог на медијаторот Нимиц.

"Република Македонија" напишано на македонски јазик, но на латинично писмо, предлагаше Меѓународната кризна група пред три години, како решение за надминување на разликите околу името со Република Грција. Во него се потенцираше:

"И покрај успехот во Охрид, меѓународната заедница ја потценува опасноста која Рамковниот договор ја наметнува над македонскиот, и онака веќе кревок идентитет. Решавање-

ЕДВАРД ЏОЗЕФ

то на проблемот со името ќе го зајакне идентитетот на Македонија, нејзиниот народ и јазик, што се оспорувани од страна на соседните земји. Предлагаме во адресарот на земјите Македонија да биде сместена под графата 'P', како за Република, а не во 'M'. Додека, во сите меѓународни организации, без отстапки, да се употребува поимот македонски народ, и македонски јазик. Спорот со името да се реши на трilaterален начин, односно да се потпише билатерална спогодба меѓу Македонија и Грција, со која Грција би го користела називот 'Горна Македонија'".

Во предлогот на МКГ уште се наведува:

"Скопје и Атина да се обврзат да не ја попречуваат употребата на името Македонија, или Македонци, во било која форма во трговски контекст, во врска со производи или услуги кои потекнуваат од Република Грција, или Република Македонија. Македонија, пак, би требало да се обврзе да обезбеди формална парламентарна декларација за културни и историски прашања, кои ја потврдуваат свечено македонската обврска како членка на УНЕСКО, и потписничка на релевантни меѓународни конвенции, да го почитува и чува наследството на ГРЧКАТА ТРАДИЦИЈА, во рамките на својата територија, и правата на културно наследство на сите народи кои го населуваат географскиот регион на Македонија".

Секоја сличност е ненамерна, или случајна, обично се вели кога некои нешта се толку слични што е практично невозможно да се разделат. Не дека МКГ немала никогаш влијание во нашата земја, но не би сакале да претпоставиме дека медијаторот Метју Нимиц, при подготовката на предлогот, се водел исклучително од тезите на поранешниот претставник на МКГ во нашава земја, Едвард Џозеф.

ЦИТЕ БЕЗ ЛНОСТ И ЈАЗИК!?

употребувано во билатералните односи со државите кои веќе нè признале под нашето уставно име, вклучувајќи ги и оние кои имаат намера тоа да го сторат. Втората варијанта на нашето име се однесува на комуникацијата со Грција, а предлогот на Нимиц е веќе познатата кованица Република Македонија-Скопје. Третата варијанта, пак, која тре-

ба да биде користена за комуникацијата на нашава земја со меѓународните организации, исто така, го има нашето уставно име Република Македонија, со таа разлика што е изнајдена формула за неговиот запис. Како што предлага посредникот меѓу Македонија и Грција, Метју Нимиц, решението овде всушност е во транскрипцијата на

нашето име, односно нашата земја во одредени организации, институции или, пак, форуми, да биде запишана под уставното име, но со латинично писмо. Поточно, Република Македонија на латиница до 2008 година, а по неа англиска транскрипција Republic of Macedonia.

Иако, најавена како модификација на двојната форму-

ла, при што не се отстапува од ставот за непроменливост на името, сепак предлогот содржи веќе познати предлози, кои беа во оптек последниве десеттина години. Од нив најмалку нова е формулата прифатлива само за Грција, односно да се "промени" уставното име во кованицата Република Македонија-Скопје. Оваа формула беше и една од опциите пред неколку години, за која требаше да расправа Собранието, додека единствено нова е варијантата со транскрипцијата на нашето уставно име.

Досегашниот став на македонските власти беше двојната формула, но по овој предлог тие веќе се подготвуваат да разговараат и за трето дополнително решение, што не е спорно, бидејќи според добропатените во преговорите, причината за тоа е што во сите три нови варијанти се спомнува македонското уставно име.

Значи, во основа, тројната формула е добра, но според

нашите неофицијални информации, најголемиот проблем, кој сè уште не ѝ се соопштува на јавноста, поради обврската партиските лидери да не говорат јавно за предлогот, всушност се потточките на тројната формула. Овие потточки, вклучувајќи ги и анексите на предлогот, се најспорните работи од предлогот на Нимиц, кој остави многу отворени прашања, кои дополнително треба да бидат разгледувани и анализирани.

ПОТТОЧКИТЕ И АНЕКСИТЕ НА ПРЕДЛОГОТ ЈА МИНИРААТ НАШАТА ДРЖАВНОСТ!?

Имено, како што дознаваме, најновиот предлог на медијаторот Метју Нимиц содржи неколку потточки, кои на еден начин ја негираат македонската националност и јазик. Всушност, во една од потточките, на предлогот запишан на англиски јазик, е забележано дека не постои македонска националност, туку за нашата националност пишува дека сме граѓани на Република Македонија. Додека, пак, за јазикот стои непознатата кратенка МЦДС, што од страна на Владата во текот на партиските разговори било објаснето како техничка грешка!?

Во третата формула на високиот претставник на Обединетите нации, Метју Нимиц, е запишано дека до 2008 година, во меѓународните организации, институции и форуми ќе бидеме запишани со нашето уставно име Република Македонија, на кирилично писмо. И тоа не е спорно. Но, според партиски извори, спорна е фонетиката на нашето уставно име на англиски јазик, бидејќи ќе стои Република Македоница. Вметнувањето на буквата Ц, всушност го менува целото наше име, велат нашите извори. Овој анекс, како и оној вториот, кој предвидува овој договор со Грција, доколку го потпишеме, да важи 15 години, односно до 2020 година, додека по неа Обединетите нации ќе треба да постават нов пос-

редник, кој практично ќе има задача да го процени договорот. Доколку истиот е исполнет, новиот претставник ќе треба да го продолжи под нови услови, кои ќе бидат активни во тоа време.

Овие потточки и анекси, всушност го оневозможуваат донесувањето на консензусот за најновиот предлог за името. Според лидерот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски, станува збор за документ кој содржи голем број нејаснотии, односно како што рече, моменти кои се врзани за јазикот на државата, националноста, етничката припадност, неколку технички грешки, кои се направени во самиот документ и спорни моменти врзани за времетраењето на оваа Резолуција. Според него, Владата ќе направи грешка доколку избрза со одговорот, без претходно детално да направи анализа на она што ни е понудено. Од оваа партија не го одбиваат предлогот но, исто така, не го прифаќаат, бидејќи им е потребно време за да го раз-

гледаат во детали. Лидерката на ВМРО-Народна, Весна Јаневска, пак, смета дека е добро што се прават напори за конструктивно решавање на бесмислениот спор меѓу Република Македонија и Грција. Но, и таа истакнува дека во предлогот има поедини точки, за кои треба посериозно да се продискутира.

На иста линија, како и сите останати лидери, вклучувајќи ги и експертите, е и премиерот на Република Македонија, Владо Бучковски, кој смета дека овој предлог е добра основа за решавање на разликите кои ги имаме со Грција околу уставното име на нашата земја, но во име на целата Влада, тој потенцира дека има забелешки во текстот на Резолуцијата. Како што изјави, сите забелешки, и оние на опозицијата, кои беа дадени во текот на преговорите кај претседателот на државата, Бранко Црвенковски, во форма на инструкции преку Министерството за надворешни работи ќе бидат доставени до нашиот прегова-

рач во Њујорк, амбасадорот Никола Димитров.

МАКЕДОНИЈА ТРЕБА ДА "ИЗИГРА" ДИПЛОМАТСКИ КОНСТРУКТИВНО!

Поранешните министри за надворешни работи, кои беа на разговори кај претседателот на државата, Бранко Црвенковски, изразија став дека Република Македонија треба да покаже конструктивност, и да го поддржи предлогот на Нимиц, но како основа за натамошни преговори. Според Љубомир Фрчкоски, предлогот на Нимиц е драстична промена кај странците во корист на Македонија.

"Се работи за добар предлог, кој треба да стави крај на спорот со името", вели Фрчкоски.

Тука некаде е и првиот министер за надворешни работи, Денко Малески, кој вели дека Македонија треба да покаже конструктивност во расплетувањето на еден јазол, кој трае премногу долго, нè истоштува, и ни ги попречува добрите односи со Република Грција.

За Слободан Чашуле, пак, секој предлог кој го афирмира името на Република Македонија е добар предлог.

"За прв пат досега од страна на преговарачот, што досега не беше својствено, на маса доаѓа предлог кој го содржи уставното име на Република Македонија, истовремено во себе носејќи го и нашиот компромис за двојната формула", вели Чашуле, потенцирајќи дека овој предлог со сите забелешки, на меѓународната заедница треба да ѝ го претставиме како последна отстапка која Република Македонија би можела да ја направи во надминувањето на овој спор.

Државниот врв, по разговорите со опозиционите партии во земјава, сè уште нема донесено одлука дали ќе го прифати новиот предлог на посредникот Метју Нимиц. Како што истакнуваат лидерите, се работи за суштинско прашање, кое не смее набрзина да биде одговорено, без при тоа да бидат направени дополнителни експертски

анализи. Сè со цел да биде донесен најдобриот став, кој нашата земја ќе го презентира пред меѓународната заедница.

Доброупатените во оваа проблематика велат дека со новата формула на Нимиц, односно со нашето евентуално прифаќање на неговиот предлог, власта ќе се обиде да покаже конструктивност во преговорите, што всушност и го бара меѓународната заедница од нас, сега во пресрет на добивањето на одговорот од Европската унија. Паралелно со тоа, македонската Влада ќе ѝ зададе и контраудар на Република Грција, обвинувајќи ја за неконструктивна. Речиси идентична ситуација, само со сменети улоги како онаа пред шест месеци, кога Грција ја обвинуваше Македонија за неконструктивност, односно кога нашиот државен врв го одби предлогот на Нимиц, спорот да се реши со само една варијанта. Предлогот беше само едно име Република Македонија-Скопје, кој македонскиот врв го отфрли, а кој да потсетиме, официјално стигна од Њујорк, а всушност беше предложен од Атина. Сега, велат нашите извори, е обратно. Атина го отфрла предлогот на Нимиц, зад кој се шпекулира дека делумно во неговото изготвување учествувала македонската дипломатија.

Официјална Атина во старт го одби предлогот, при тоа на јавноста несоопштувајќи ѝ детално што има во него. Ваквата тактика на власта во Грција предизвика жестока реакција кај опозицијата на Грција, особено кај ПАСОК, кој оцени дека постапката на Владата, која нема стратегија, ја доведува Грција во неповолна положба, и соопшти дека бара целосно информирање за содржината на предлогот. Истовремено тие побараа свикнување вонредна седница на Националниот совет за надворешни работи, за детално да биде разгледан целиот предлог. Но, по информациите дека Македонија размислува делумно да го прифати предлогот, Грција веднаш настапи со закани за можно вето, при

возможен прием на Република Македонија во Европската унија. Според Грција, за нив било очекувано Нимиц да излезе со нов предлог по разговорите, кои тој неодамна ги водеше во Њујорк, со претставниците на двете страни, во рамките на состанокот на Генералното собрание, но не очекувале дека тој сериозно ќе се разгледува од наша страна.

ГРЦИЈА СО РЕФЕРЕНДУМ ЗА МАКЕДОНИЈА!

Македонската Влада сè уште не јавно, но делумно е согласна за најновиот пред-

лог на Метју Нимиц за решавање на спорот околу името на нашата земја со Република Грција. Бројните забелешки на опозицијата, во текот на наредниве денови се очекува да бидат ставени на хартија, и во писмена форма преку нашиот амбасадор во САД, Никола Димитров, да му бидат лично предадени на Нимиц. Забелешките, за кои опозицијата во Македонија жестоко реагираше, а кои ќе бидат ставени во одговорот, најмногу се однесуваат на текстот на Резолуцијата, каде се изостави македонскиот идентитет, и истовремено се негира македонскиот јазик. Но, и покрај овие забелешки кои воопшто не се мали, македонската Влада е на "ниет" да го прифати најновиот предлог на високиот претставник на Обединетите нации, Метју Нимиц, и да даде позитивен

одговор за него. Пред сè, како што велат од таму, се работи за предлог, кој не смее ад хок да се одбие, бидејќи прв пат добиваме предлог во кој е запишано нашето уставно име - Република Македонија.

За разлика од Република Македонија, втората страна, во случајов Грција, во самиот старт, без особени реакции, го одби предлогот на Нимиц, со констатација дека е едностран и направен во корист на Македонија. Тоа го направи во согласност со договорот со Нимиц, дека истиот не смее да биде обелоденет во јавноста ниту, пак, коментирани од страна на тамошните медиуми. Но, тоа важеше сè

презентира целиот пакет предлози за името на Република Македонија. Во меѓувреме, пак, се одржа и итна средба на премиерот и министерот за надворешни работи на Република Грција, на која како што се соопштува, е заземен став Република Грција да го активира правото на вето за нашата земја во сите меѓународни организации и Европската унија. Овој став, кој и официјално го соопшти Министерството за надворешни работи на Грција, ќе биде во функција оној момент кога нашата држава ќе рече "да" за предлогот на Нимиц.

"Позицијата на Владата на ПЈРМ е јасна. Врз основа на Спогодбата од 1995 година ние имаме право да се спротивставуваме на учеството и членството на соседната земја во било која меѓународна организација, со било кое име освен ПЈРМ", изјави министерот за надворешни работи Петрос Моливијатис, додавајќи дека грчката Влада е подготвена да го искористи правото на вето.

Истовремено, наводно под притисок на јавноста во Грција, Владата на оваа земја размислува да спроведе и референдум, на кој, како што потенцираат од таму, ќе му се овозможи на грчкиот народ да ја определи идната грчка позиција во односите со Македонија. Сепак, за овој предлог засега постои определена резервност кај дел од владејачките структури, поради стравот дека референдумот би можел да предизвика контраефект. Имено, на овој начин Грција, пред очите на меѓународната јавност, би била претставена како неконструктивна земја за решавање на спорот за името, што би предизвикало лавина признавања од земјите-членки на ЕУ на Македонија под нејзиното уставно име. На овој начин, во некои грчки структури се смета дека Македонија всушност на "тацна" би го добила она што 15 години го бара. Признавање под своето уставно име-Република Македонија, додека Грција засекогаш би ја изгубила битката и правото на користење на ова име во својата држава.